

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”: „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
„Miercurea”, „Cassa de păstrare” Săliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”,
„Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lăpovana”, „Lugoșana”, „Lucea-
făruș”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”,
„Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”,
„Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlăgheana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 16—, pe 1/2 an K 8—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IV.

Sibiu, 17 Maiu 1902.

Nr. 20.

Băncile de credit.

Sub numirea *Bancă de credit* se înțelege un institut, care ia credit din o parte, spre a da credit în altă parte. Prin urmare o astfel de bancă trebuie să se ocupe cu două feluri de operațiuni: *active* și *pasive*; la cele dintâi banca ia credit, devine *debitoare*; la cele din urmă dă credit și devine *creditoare*. Numai operațiunile, cari aparțin uneia din aceste categorii, sunt operațiuni de bancă în sens tehnic. De aci urmează, că afacerile de comisiune nu pot fi considerate între operațiunile de bancă, fiindcă comisionarul nici nu ia, nici nu dă credit, ci mijlocese numai pentru socoteala altora, pe lângă rebonificare, încheierea de afaceri de drept, fără ca însuși să fie interesat materialicesce. Cele mai însemnate afaceri active sunt: Lombardul și Escomptul de cambii, cari represintă forma tipică a creditului de bancă. Lângă acestea se mai adaugă unele mai puțin importante, cum sunt: afacerile de cont-curent (acordarea de credit în cont-curent), împrumuturile hipotecare, cumpărarea și vânzarea de obligațiuni de stat și efecte de alte categorii, acordarea de împrumuturi la stat (o afacere, care a jucat în dezvoltarea istorică a băncilor un rol însemnat) și în fine așa numitele afaceri de credit mobilier, adică participarea la emisiuni de împrumuturi și la fondarea de societăți pe acțiuni. Afacerile pasive, prin cari banca ia credit, sunt de regulă: depozitele spre fructificare și emisiunea de obligațiuni cu termen lung; aceste din urmă acomodată mai cu seamă pentru scopurile băncilor hipotecare. La afacerile de lombard banca acoardă împrumuturi pe mărfuri și obiecte de valoare, pe cari le ia ca amanet.

Acest ram de operațiune este din punct de vedere economic de cea mai mare importanță, cu deosebire în ce privește acordarea de împrumuturi pe mărfuri, și joacă în timpul recent un rol foarte însemnat în discuțiunile parlamentare, căci dezvoltarea lui reclamă anumite întocmiri (magazine publice) și legi speciale. Afacerile active de cont-curent consistă în acordarea de credit pe lângă acoperire suficientă (che-

zăsie, gagiu, cambie). Acest fel de credit corespunde cu deosebire trebuințelor acelor economii, cari nu au pentru încasările și plățile lor termene dinainte fixate. O deosebită importanță câștigă acest ram de operațiune în nex cu afacerile de cont-curent pasive și cu depozitele.

Cumpărarea de efecte cu scop de speculațiune este pentru o bancă, care operează cu capitaluri străine, o întreprindere foarte periculoasă, căci pe lângă perderile de curs, se poate ivi și posibilitatea de a nu pute realiza efectele. Afacerile de emisiune și fondare (afacerile de credit-mobilier) nu sunt acinodate de loc pentru bănci, cari lucră numai sau mare parte cu capitaluri străine.

Cu afacerile de natura aceasta se ocupă bănci speciale, cari însă cultivă și alți rami de operațiune de bancă, și au luat cu deosebire în anii din urmă dimensiuni mari. Deoarece-ce băncile administrează capitaluri străine, este de sine înțeles, că trebuie să procedă cu cea mai mare precauțiune la plasarea fondurilor lor și la acordarea creditelor. În prima linie trebuie să se țină cont de interesele creditorilor, și siguranța creanțelor trebuie să fie cel mai înalt principiu al administratorilor de bancă. O a doua regulă nu mai puțin importantă este, ca natura activelor să se orienteze la tot cazul după pasive, adică băncile să nu acoarde alte credite, decât numai cum iau și ele. Bănci, cari primesc depozite cu termen scurt, să nu acoarde împrumuturi cu termene lungi. Întru aplicarea acestui principiu s'au format anumite reguli, cari culminează în aceea, ca angajamentele la tot momentul scadente (d. ex. depozitele fără anunt), cari nu au acoperire în număr, să fie acoperite cu valori absolut sigure și totodată necondiționat licuide. Prin urmare pretensiunile băncii trebuie să fie nu numai sigure, ci și cu scadență scurtă și la tot momentul realizabile.

Recerințele acestea însă le întrunesc numai cambia comercială. Pretensiunile de lombard corespund acestor cerințe deja în măsură mai mică și cu atât mai puțin corespund pretensiunile hipotecare, efectele și creanțele de altă natură. Depozitele sunt

un mijloc cu ajutorul cărora banca își acuire capitalurile, pe cari apoi le împrumută altora. Este consult, ca acest ram de operațiune să se cultive în legătură cu afacerile de cont-curent, prin cari băncile ajung a se orienta mai bine asupra situațiunii debitorilor lor, iar prin combinațiunea afacerilor de cont-curent active și pasive, băncile câștigă o independență și siguranță mai mare la acordarea creditelor. Banca primesce în asemenea casuri nu numai depozite în numărar, ci și prin compensațiune; anume astfel că creditele acordate nu se regulează în numărar, ci se trec în registre în creditul altor clienți ai băncei. Cel mai important ram de operațiune al băncilor de credit este Escomptul de cambii.

Acceptul unei bănci mari se poate realiza (pre- face în bani) la tot momentul, și anume pe lângă un discount de tot redus, din care cauză este explicabil că lumea comercială usează cu preferință de cambii, iar băncile, de altă parte, mai bucurosi liberează cambii decât numărar, în speranță că trassantul se va îngriji încă înainte de scadență de acoperire; acoperirea se dă adeseori în trate noue.

Procurarea regulată și durabilă a capitalului de operațiune prin acceptate este din punct de vedere economic o procedură condamnabilă și nesănătoasă, în deosebi atunci când capitalurile se procură în scop de speculațiuni de bursă.

Cu considerare la natura cambiei s'au format cu timpul pentru afacerile de discount anumite reguli, scopul cărora este a garanta cea mai mare siguranță și lichiditate posibilă a capitalurilor. Aceste reguli sunt: observarea ordinii naturale la subscrierea cambiei, după care cumpărătorul trebuie să fie acceptant și vîndătorul trassant; un control strict asupra bonității singuraticilor subscriitori, scadență scurtă și mai multe subscrieri, etc. *

Emigrările. ✓

Asupra emigrărilor din țeară, atât statul cât și societatea au început a aduna date și a le discuta și aprepția, spre a porni apoi în toată forma o acțiune de asanare.

Nu va fi așadar de prisos să insistăm și noi asupra acestei chestiuni, căci nu e o chestiune bagatelă aceea a emigrărilor.

Prin emigrare se împuținează poporațiunea, pe care și așa nici pe departe nu o posedăm în număr suficient pentru cultivarea și exploatarea pământului și bogățiilor țării. Dovada, că așa este, ni-o dau state ca Germania, Belgia, etc., unde poporațiunea e neasămănat mai deasă și pământul mai sêrac, și totuși lumea trăește mai indestulată decât noi.

De altă parte vedem, că în țeara noastră imigrează an de an — ca și într'un Canaan — Ovrei cu miile, iar în același timp poporațiunea băstinașă emigrează.

Emigrațiunea din părțile mărginașe ale Ardealului e veche, însă modul cum ea s'a făcut, nu-l credem stricacios. Mărginimea Ardealului, începând din comitatul Hunedoara până la Năsăud, lipsită de pământ cultivabil, fără meserii și fără comerț, a trebuit să caute mod de trai în alte părți. Atât Românii cât și Sécuii au emigrat până acum mai ales în România, în Basarabia, Bulgaria, etc. Emigrează cu deosebire bărbații, iar femeea rămâne ca straje a casei, familiei și averii, ce bărbații câștigă. Femeile emigrează rar de tot. De sine se înțelege, că astfel de emigrări nu puteau și nu pot fi prea stricacioase nici acum. Chiar și cei ce au emigrat „cu casă și cu masă”, au împopulat de regulă una din provinciile românesce, fiind cu chipul acesta folositori elementului românesc.

În timpul din urmă a început a emigra nu atât poporațiunea din Mărginime, ci indeosebi cea din alte părți ale țării.

În anii din urmă, și mai cu seamă de când situațiunea economică-financiară a Statului român a ajuns în crisă, emigrările au luat și o direcțiune destul de pronunțată spre America. Numărul emigranților crește, și în 1901 și 1902 Românii au dat un contingent însemnat de emigranți la America.

Cari sunt cauzele emigrării?

Ele sunt multe și mari.

Să vedem însă mai întâi cauzele cari fac să emigreze Sécuii. Situațiunea noastră se asemănă în multe privințe cu a lor. Apoi chestiunea sêcuiască a fost mult discutată și studiată. Din un raport al vice-comitetului comitatului Odorheiu, prezentat în 16 Aprilie a. c. comitetului administrativ al acelu comitat, reese că în 1901 s'au dat în scopul emigrării 1151 pasapoarte, pe când în 1900 numai 867. De aici se vede, că emigrările iau dimensiuni tot mai mari. Secuiul emigrează în România pentru-că acolo e neasămănat mai bine plătit decât aici. „Dar — se țice în raport — dacă Sêcuiul a și mers la lucrul de vară în România, iarna de regulă se rentoarce în patrie... rar de tot se găsește o familie, care să-și fi părăsit comuna și patria pentru totdeauna și să fi emigrat în România cu scop de a nu se mai reîntoarce”. Mișcarea înspre România caută numai isvoare de câștig, cari sigur le găsește. Apoi Sêcuiul merge în România de obicei când acasă nu-l rețin lucruri înțetitoare. Călătoriile la America însă au de scop înbogățirea și vênătoarea după noroc. Bani câștigați de capul familiei dus în America se trimit acasă; el rămâne acolo să câștige mai mulți bani. Cu banii trimiși se cumpără pământ; dar' legăturile morale ale familiei se des-trăbălează.

Se constată mai departe în numitul raport, că atât emigrarea în România cât și — mai cu seamă — în America este păgubitoare. Cauzele și desavantagiile emigrării în România și America nefiind deopotrivă, pentru împedecarea lor încă trebuie să se aleagă mijloace diferite. „Cu mijloacele ce sunt de present la

dispoziție — ne spune raportul — e imposibil a lupta contra emigrării spre America. Posibilitatea agonisirii de bani este răspunsul cel mai hotărât față de ori-ce argument.... Este o aparițiune interesantă, că emigranții nu aparțin nici decum populațiunii fără avere, care n'are nimic să piardă..... că emigrează și membri de ai familiilor mai bine situate, chiar și de aceia cari n'au fost împovărați cu datorii.... Mi-am câștigat convingerea, că respectivii nu sunt mânați întru atâta de împregiurări grele de traiu, ci emigrează mai cu seamă cu scop ca după un scurt timp de absentare să se rentoarcă bogați acasă“.

Emigrarea în România nu se consideră absolut stricăcioasă, dar și încât e stricăcioasă, ea nu se va pute împedea până când nu se va deschide Săcului teren de activitate în propriul său pământ, până când nu se va ocupa cu agricultura în mod mai intensiv, până când nu se va întemeia o industrie prosperă și până când — în legătură cu aceste — nu se va desvolta mai bine comerțul intern. Iar crearea acestor condițiuni se așteaptă dela acțiunea societății și mai ales dela acțiunea puternică, continuă și prevădătoare a statului.

Începutul emigrării la America este considerat ca simptom grav al unei cangrene, care a început a despoia viața economică a Ungariei de organul cel mai important al său, de om. În fața acestei mișcări chiar și puterea statului e prea slabă pentru a o sufoca. Industria ar trebui dezvoltată ca și în statele trans-oceanice, pentru a se plăti aceeași simbricie ca și în America, unde lucrătorii pentru muncă de 8 ore la zi sunt remunerați cu câte 7 K. Agenții seducători pentru emigrare ar trebui persecutați și pedepsiți exemplar, iar pentru cei ce totuși pleacă, să se caute condiții unde traiul să le fie asigurat.

Se mai constată un rău mare. Anume: bărbații, femeile și copiii săcului dau dela un timp încoace năvală asupra orașelor din patrie, unde, mânați de instinctul lor pribegitor, caută ocupațiuni mai ușoare, desbrăcându-se astfel de îndeletnicirile strămoșesci. Odinioară nu se căpătau în orașe servitori și peste tot Săcului în timpul lucrurilor înteițitoare agricole. Acum însă se găsește neîntrerupt prin orașe un număr prea mare de muncitori. Astfel e temere că pământul părăsit va deveni improductiv și sterp, pentru-că nu va mai fi cine să-l cultive cu trudă, cu îngrijire și cu pricepere.

Cum vedem, atât emigrarea Săcului în România și America cum și năvala lor înspre orașele din patrie sunt considerate ca rele mari. Statul a căutat și caută mijloace pentru împuținarea lor. În jurul emigrărilor și peste tot a chestiunii săcuesci s'a format o întreagă literatură, și multe bune se fac pe seama lor. Cum am văzut în numărul trecut al foii noastre, statul se ocupă cu tot înadinsul de ameliorarea situațiunii economice a Săcului. Numai la Mureș-Ludoș, Cojocna și Trit se vor împărți la 241 familii de Săcului peste 6000 jug. cat., li se vor face

școale, biserici, case, etc. și li se vor acorda toate înlesnirile posibile de plată, între cari și favorul de a achita prețul moșiei în anuități cu 4% în timp de 50 de ani.

Dar colonisările sunt numai o parte a favorurilor de cari Săcului beneficiază dela stat. Pentru ei sunt deschise toate terenele: funcțiunile și serviciile de stat. căi ferate, etc. Pe seama lor s'au făcut fabrici, bănci, școale de agricultură și de meserii, mai de parte s'au făcut foarte mult pentru încurajarea agriculturii, industriei de casă, etc. etc. Se poate dice cu drept cuvânt, că Săcului sunt copiii desmerdați ai Statului, și totuși ei emigrează.

După aceste să ne întrebăm: cum stăm noi? Este oare situațiunea noastră, îndeosebi a agriculturii române, mai bună decât a Săcului? De sigur nu. Și la noi se observă o mulțime de nevoi. În locurile muntoase lipsă de pământ îndeștitor, peste tot lipsă unei agriculturi raționale, lipsa de meseriași și comercianți români, împovorarea cu dări și aruncuri, în multe locuri comasări rău isbutite, apoi părăsirea industriei de casă și în același timp îmbrăcișarea luxului, pornirea spre risipă, reaua chiverniseală a averii, nepotrivita întrebuintare a timpului, neprevăderea (s. e. în ce privește asigurățiunile contra focului, etc.) și pagubele elementare, nu mai puțin devastățiunile ce le-a făcut și le face filoxera și peronospora, la cari se mai adaugă și la noi pofta de îmbogățire, dintrodată ca prin minune, ș. a.

În urma atâtor nevoi nu e mirare, că și poporul nostru a început să emigreze, și nu numai ca odinioară în România, ci și în America, iar o parte a sărăcimii noastre să-și iee calea spre orașe.

Nu e mirare cu atât mai mult, pentru că noi suntem avisați numai la puterile proprii, și ajutor nu ne vine din nici o parte.

Se înțelege, că nu poate fi în interesul statului ca Românii să sărăcească și să emigreze. Statul are trebuință de brațe care să-l apere în timpuri critice și de contribuenți bine situați în timp de pace. De aceea statul în interesul său propriu ar trebui să-și îndrepteze atențiunea și asupra poporului nostru și să stăruie pentru ameliorarea situațiunii sale economice, ca și el să rămână aici, și să nu caute noroc și fericire în alte părți.

Dar până atunci trebuie să ne ajutăm noi înșine; trebuie să studiem chestiunea emigrărilor, constatând cauzele și găsind mijloacele necesare pentru slăbirea ori chiar delăturarea lor. În aceasta privință instituțiile noastre financiare pot face foarte mult. Și credem, că ele nu se vor da îndărăt chiar și dela jertfe.

Lucrările statistice proiectate la noi în timpul mai nou, în tot-casul vor trebui să dea atențiune deosebită și chestiunii emigrărilor. Ele vor trebui să constate numărul populațiunii ce emigrează, direcțiunea în care se fac emigrările, cari sunt cauzele lor și cari ar fi mijloacele pentru îndreptarea răului.

Este o chestiune de importanță vitală, ca populațiunea noastră să rămână aici. În acest scop trebuie să lucrăm din toate puterile și pe toate căile pentru ameliorarea situațiunii materiale a poporului nostru.

Să-l dedăm a căuta puterea și mântuirea sa în unirea forțelor sale, în asocieri. Astfel el se va oțeli, va merge pe picioarele proprii și va rămâne independent, popor cu viitor.

+

JURISDICȚIUNE.

Poate fi o societate comercială membru al unei alte societăți comerciale? Chestiunea aceasta s'a tractat mai de multe ori în literatură și a fost rezolvată diferit. Afirmativ au răspuns la întrebarea aceasta: Behrend, Makower, Cosack și Grünhut, și negativ: Staub, Canstein și alții. Conform praxeii judecătorești din Germania o societate comercială nu poate fi membru al unei alte societăți comerciale; tot părerea aceasta predomină în timpul mai nou și în Austria.

Supremul for judecătorec din Austria în o sentință a sa, adusă în Ianuarie 1902, a înșirat motivele următoare: participarea unei societăți comerciale ca membru la o altă societate comercială este în contradicție cu acea dispozițiune a legii, în sensul căreia societățile comerciale pot câștiga drepturi și pot lua obligamente sub firma lor proprie; mai departe încetează personalitatea independentă a societății; se confundă relațiile de drept și este în contradicție și cu dispozițiunile privitoare la înregistrarea firmei.

*

Capitalisarea intereselor la depozitele spre fructificare. În ședința sa dela 13 Martie a. c., sub Nr. 3193/901, Curia reg. a luat o hotărîre principială de cea mai capitală importanță pentru institutele de bani, o hotărîre prin care se atinge în măsură însemnată însași autonomia institutelor de bani.

Eată pre scurt cazul:

Cineva a depus spre fructificare la banca X. în 1 Ian. 1891 suma de K 12,000.—, care a stat la dispozițiunea institutului respectiv până la 5 Iulie 1897, fără ca deponentul în intervalul acesta să fi ridicat ceva din capital ori din interese. Decedând într'aceea deponentul, între ereții lui și între institut s'au ivit diferențe cu privire la calcularea intereselor depositului din chestiune; urmarea a fost, că ereții au pîrit institutul, pretîndînd nu numai interesele curente (simple), ci și interesele capitalisate din timp în timp.

Institutul pîrit s'a apărat cu aceea, că după-ce în statutele lui nu se cuprinde dispozițiunea, că interesele neridicate sunt a se capitalisa la finea anului, interese dela interese nu se pot pretinde.

Instanța I admitînd argumentațiunea aceasta, a decis cauza în favorul institutului de bani și a respins cererea pîritorului. Tabla reg. din contră, schimbînd sentința instanței prime, a judecat institutul la plata intereselor dela interese, ceea-ce a aprobat și Curia reg.

În motivarea sentinței supremului for judecătorec se enunță următorul principiu de drept:

Interesele anuale ale depozitelor spre fructificare, întrucât nu se ridică prin deponent, sunt a se fructi-

fica mai departe în favorul deponentului, chiar și în cazul acela, când statutele în vigoare la institutul respectiv, nu ar conține în privința capitalisării intereselor nici o dispozițiune, fiind-că capitalisarea aceasta este o urmare firească a naturii de drept și a scopului depositului spre fructificare.

LEGISLAȚIUNE.

Budgetul comun pe 1903, prezentat delegațiunilor în Budapesta, este următorul:

	Cerințe:		Total
	Cheltueli ordinare Coroane	extraordinare	
Ministeriul de externe	11.166,575	197,295	11.363,870
Ministeriul de resbel:			
A. Armata teritorială	287.402,433	19.824,406	307.226,839
B. Marina	35.073,940	14.111,880	49.185,820
Total	322.476,373	33.936,286	356.412,659
Ministeriul comun de finanțe	4.339,039	—	4.339,039
Oficiul de control	322,268	—	322,268
Totalul cerințelor	338.304,256	34.133,581	372.437,836
Minus suma totală a acop.	6.385,464	—	6.385,464
rămân cerințe netto de acop.	331.918,791	34.133,581	366.052,372
Venitele din vamă ale regatelor și țărilor representate în dieta imperială se prelininează cu			K 102.331,000
ale țărilor coroanei ungare cu			„ 15.031,050
ale provinciilor Bosnia și Herțegovina			„ 615,210
			K 117.977,260
după subtragerea pausalului pentru spesele de regie în ambele părți ale monarhiei și pentru Bosnia și Herțegovina			„ 5.128,571
rămâne un escedent curat de vamă de			K 112.848,689

Acoperire:

	Venituri		Total
	ordinare Coroane	extraordinare	
Ministeriul de externe	487,000	—	487,000
Ministeriul de resbel:			
A. Armata teritorială	5.545,814	—	5.545,814
B. Marina	245,000	—	245,000
Total	5.790,814	—	5.790,814
Ministeriul comun de finanțe	96,762	—	96,762
Alte venituri diverse	10,888	—	10,888
Suma totală a acoperirii	6.385,464	—	6.385,564

Cerințe extraordinare pentru armată.

Pentru comande, trupe și instituțiuni în Bosnia, Herțegovina și teritoriul lim. netto K 7.814,000

A FACERI DE DARE.

Registre de control scutite de timbru.
Scadențarul cambiilor, evidența valorilor intrate și eșite și evidența diferitelor transacțiuni de bursă sunt scutite de timbru.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 16 Maiu 1902.

Abundanta de numărare e constantă.

În ședința de ieri a consiliului general al Băncii austro-ungare, secretarul general a constatat cu privire la tirgul de bani, că cerințele comerciale sunt neîntrerupt minimale, din ce rezultă că referințele economice ale monarhiei tot nu s'au schimbat încă spre mai bine. Lipsesce terenul de muncă și prin urmare și cererea după capital e insuficientă. Astfel afacerile de împrumut ale Băncii de emisiune, după o mică încordare la ultimo, au luat din nou o direcțiune retrogradă. Marea operațiune a conversiunii ungare a rămas fără înriurintă decizitoare asupra tirgului de valuri.

Discontul privat în Viena notează $2\frac{1}{4}$ — $2\frac{3}{8}$ %.

Reserva liberă de dare a Băncii va întrece suma de 400 mil. K

Banca austro-ungară. Se anunță din Viena: Joi va avea loc o ședință a consiliului general de administrațiune al Băncii, în care se va face raportul usitat despre situațiunea pieții de bani, care este constant favorabilă. *Chestiunea etalonului* nu va veni în discușiune, deși rezerva ajunsese în 7 crt. la 370 milioane coroane. În această ședință vor fi prezentate bilete de probă de câte 100 și 1000 coroane pentru a se decide definitiv cu privire la tipărirea lor. Bilete noi de 50 coroane se vor emite încă la finea lunii curente.

Conversiunea. În 10 c. a expirat termenul pentru anunțarea spre schimbare a titlilor ung. de stat cu $4\frac{1}{2}$ %, în rentă de coroane cu 4%, pe piețele interne și externe, și cu aceasta s'a încheiat partea cea mai importantă a operațiunii de conversiune. După scirile soste dela locurile de anunțare, se crede ca pozitiv că s'au anunțat pentru convertire peste 900 milioane coroane, așa dar 85% ale tuturor titlilor destinați spre schimbare. Acest rezultat trebuie considerat ca un succes strălucit, mai ales pe motivul că străinătatea a participat la conversiune în aceeași măsură ca și țara noastră, și pentru-că schimbarea titlilor de aur s'a îndeplinit în același raport, ca schimbarea obligațiunilor în argint și hârtie. În această constatare residă o dovadă eclatantă a creditului statului ung. și o justificare incontestabilă a politicii de valută urmărită cu perseverență de Ungaria. Această operațiune, afară de aceea că realizează scopul urmărit, formează și o etapă importantă pe calea independenței noastre economice față de Austria. Cu acest prilej s'a dovedit, că posesiunea de efecte ungare în Austria este mai mică decât se presupunea și că campania presei austriace contra conversiunii n'a avut nici un efect păgubitor în străinătate.

Distribuirea rentei de coroane în locul obligațiunilor de stat cu $4\frac{1}{2}$ % anunțate spre convertire, va urma în zilele proxime pe toate piețele de subscriere. Tot deodată ministrul de finanțe va resilia pentru rescumpărare cu numărare obligațiunile cu $4\frac{1}{2}$ % neconvertite spre convertire. După legea de conversiune resilierea poate avea loc numai pe prima a unei luni,

nu se poate face pe un termen mai scurt decât 3 luni și ziua stabilită pentru rescumpărare trebuie publicată cu cel puțin 3 luni mai înainte. Deci se poate presupune, că anunțarea se va face per 1 Septembrie a. c. Resultatul incontestabil strălucit al acțiunii de conversiune va face posibilă îndeplinirea întregii operațiuni de schimbare, în cât privește statul, în decurs de 4 luni și eventual efectuarea întregii licidațiuni până la finea anului.

Conversiunea ungară a dat următoarele rezultate: Pe baza titlilor cu $4\frac{1}{2}$ % anunțati spre convertire se vor emite în rentă de coroane cu 4%: în Ungaria nom. K 318.310.000, în Austria K 245.440.000, în Germania K 298.120.000, în Franța K 60.980.000, în Belgia K 4.210.000 și în Olanda K 60.490.000, deci în total K 987.550.000 adică rotund 92 procente din suma întreagă destinată spre conversiune. Lângă acest total mai vin socotite anunțările, ce rezultă din cauziuni de serviciu, pentru cari s'a prelungit termenul pe câte-va zile la dorința oficiilor respective. Anunțarea oficială a împrumutului întreg de $4\frac{1}{2}$ % neconvertit va urma cât mai curând.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Din expozitul despre starea semănăturilor și despre referințele agricole, publicat de ministerul de agricultură la 10 Maiu a. c. dăm și noi următoarele: În prima decadă a lunii Maiu timpul a fost schimbăcios. La început a domnit timp rece și vântos, adesea cu îngheț, mai târziu ploii mari, în regiunile muntoase zăpadă, și în multe locuri neguri și grindină, iar de câteva zile ploii mai calde și timp ceva mai dulce, astfel că plantele se pot din nou desvolta. În urma timpului nefavorabil semănăturile au rămas galbene și nu au putut înfrăți, cele vâratice au suferit foarte mult de frig. Dintre semănăturile de toamnă au suferit mai mult secara și rapița, din plantele de nutreț trifoiul și luțerna. Pomii și viile au suferit pretutindenea, asemenea legumele, păstăioasele, cartofii și napii; mai mult decât toate a suferit în multe locuri cucuruzul. Înlocuirea plantelor degerate cu altele, asemenea și alte lucrări de cultură sunt la ordinea zilei și, fiind timp favorabil, ele se vor sfârși în câteva zile.

Grânele de toamnă s'au desvoltat foarte încet până în timpul din urmă, și în partea cea mai mare a țării s'au îngălbinit. Mai bine stau aceste grâne pe Alföld. Secările de toamnă de asemenea au suferit greu în multe locuri, astfel că în părțile vestice ale țării și pe ambele termuri ale Dunării multe secări au trebuit cosite. Totuși starea lor în partea cea mai mare este indestulitoare. Oarzele de toamnă sunt în preponderanță în stare indestulitoare. Cele de primăvară au rămas îndărăt și s'au îngălbinit. Este speranță, că pe lângă timp favorabil ele se pot reculege. Ovesele în partea cea mai mare sunt în stare suficientă, unele în stare foarte bună. În unele regiuni muntoase ovesele au răsărit numai în zilele ultime. Rapița a suferit mult de frigul din Aprilie și Maiu, perspectivele recoltei în general se ved a fi de mijloc indestulitoare. Cucuruzul s'a semănat în partea cea mai mare a țării. Cel răsărit se desvoltă încet și s'a îngălbinit. Cel degerat se înlocuiește prin culturi noi. Cartofii încă se desvoltă încet și s'au îngălbinit; în multe locuri primii vlăstari răsăriți au fost nimiciți de

ger. *Legumele, păstăioasele și feluritele soiuri de curechiu* au fost împedecate în desvoltare de răceli, iar cele timpurii semănate în parte au fost nimicite de ger. Cu privire la starea *hemeiului* în general nu e cauză de nemulțămire. Cu semănatul *meiului* s'a început deja în unele locuri. *Cănepa și inul*, unde au răsărit, se desvoaltă încet. *Plantațiunile de tutun* au întârziat din cauza răcelilor. *Napii de nutreț și de zahăr* au răsărit aproape pretutindenea, dar se desvoaltă încet. În unele locuri ei au trebuit semănați de a doua oară. *Plantele de nutreț* au rămas și ele îndărăt; asemenea și ierburile din *livodi și pășuni*. *Vile* din locurile mai așezate au suferit mai mult decât cele din locurile mai ridicate. *Poamele*, și anume diferitele soiuri de persece, cireșe, vișine, prune și nuci au suferit de arindul mai mult sau mai puțin de ger, în unele locuri perspectivele recoltei sunt cu totul nimicite. Merii și perii, cari au înflorit mai târziu, permit o bună recoltă.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Institutul hipotecar regnicolar al micilor proprietari. Prin înlesnirile ce acest institut oferă împrumutătorilor și prin reclamele ce face, el pătrunde tot mai mult în masa poporului. La dorința clienților săvârșește pentru taxă moderată și lucrările necesare cu privire la intabularea și escomptarea împrumuturilor, ba anticipează și cheltuielile. Își recomandă cu multă insistență împrumuturile îndeosebi pentru convertirea datoriilor contractate deja cu interese mai grele. Este în interesul institutelor noastre să facă clienților toate înlesnirile posibile, pentru a-i ține astfel în cercul lor de afaceri și a-i feri de miserie și catastrofe.

CRONICA.

Delapidări la cassa de păstrare orășenească din Berlin. La cassa de păstrare principală din Berlin s'au descoperit de curând sustrageri de circa 28,000—M. De 10 ani face parte dintre funcționarii casei de păstrare orășenești contabilul P. W. În timpul din urmă s'a ivit în cercurile conducătoare ale institutului o oare-care nemulțămire față de el și în urma acesteia el fu împărțit la un alt ram administrativ. O neîncredere contra onestității sale însă nu a existat pe motivul, că el nu avea nici să primească nici să plătească bani, ci serviciul său consta numai în a introduce în registrele de depuneri sumele intrate respective eșite, prin urmare a purta conturile respectivelor deponenți. Cu toate acestea i-a succes în decurs de mai mulți ani să-și facă bani prin manipulațiuni frauduloase și se ascundă manopera. Ce e drept aceasta a putut-o face numai cu ajutorul unui complice, cu care-și întocmise următorul metod: Omul de încredere al lui W. depuse 3 M pe numele N. N. Din această cifră face în libelul de depunere 300 M. și în consecință trece și în contul de depunere al lui N. N. aceiași sumă. Prin această falsificare libelul și contul erau în consonanță și nimic nu împedea pe complice a ridica d. e. 100 M. La încheierea anului se folosia de alte apucături, așa că totul apare în cea mai bună ordine. Dar când în Maiu anul trecut fu transmutat W. dela contabilitatea casei de păstrare și locul lui îl ocupă alt funcționar, ma-

noperile acestea încetară (e de notat că pentru ținerea în evidență a conturilor deponenților sunt patru funcționari, și fie-care are de purtat 65,000 conturi).

Astfel sosi încheierea anului 1901, și acum conturile nu consunau. Curând se constată că diferența trebuie să fie la conturile, pe cari le purtase W. Odată pe urma falsificărilor, nu mai trebui mult, până se află, că diferența provenea din introduceri false și se descoperi manevra funcționarului neonest. O cercetare mai amănunțită asupra originii diferenței prin revisiunea încheierilor anterioare avu de rezultat constatarea, că W. începuse malversațiunile de vr'o 6 ani. Prin această descoperire orașul Berlin iarăși a intrat în șirul celorlalte orașe, a căror administrațiune, de multe ori lăudată, se teme de publicitate. Raportul, care comunică această descoperire în presă, voese să salveze prestigiul administrațiunii din capitala germană, zicând, că această defraudare este prima după 90 ani.

BIBLIOGRAFIE.

Alcătuirea unei gospodării rurale ..., de Vasile S. Moga, profesor de științele fisico-chimice, naturale și agricole la gimnaziul Șincai, Seminarul central și Școala normală pentru învățătura poporului român. Ediția a II-a. Cu peste o sută figuri intercalate în text. București. Editura „Librăriei școlilor” C. Sfetea, strada Lipscani Nr. 96, 1902. Preț 3 lei. Cursul de „Gospodărie rurală” este întocmit îndeosebi pentru elevii școlilor normale de învățători (pedagogi) și pentru învățători, cu scop ca ei să poată câștiga mai multă cunoștință, trebuincioasă vieții lor practice, spre a pute îndruma pe o cale mai bună și mai economică copiii satelor. Acest curs se extinde pe 242 pagini și cuprinde: construcțiunile rurale (18 pag.); Crescerea animalelor domestice (pag. 19—97) și a paserilor de curte (pag. 98—121); Cultura albinelor (pag. 122—154) și crescerea gândacilor de mătăsă (pag. 155—170); Cultura viei și fabricarea vinului (pag. 171—236). În fine pe cele 6 pagini ultime se găsește: Tabla de materie.

Această publicațiune, scrisă de un transilvănean, este de o valoare netăgăduită, nu numai pentru învățătoria din România ci și pentru învățătoria noastră. Atât în privința științifică cât și în privința întocmirii sale practice — mulțime de ilustrațiuni — nu mai puțin în privința limbei și a stilului, cartea este vrednică de atențiunea întregii noastre învățătorimi.

Trageri la sorți.

Losuri ung. cu premii.

(Tragera 92 din 15 Maiu 1902).

Au eșit la sorți următoarele losuri: 8 25 41 120 457 549 933 998 1074 1348 1433 1402 1690 1773 1883 2020 2148 2654 2739 2824 2902 3028 3036 3107 3156 3163 3205 3225 3239 3332 3437 4034 4079 4182 4222 4225 4329 4457 4528 4814 4859 4985 5443 5466 5505 5554 5677 5842 5876 5961 5990.

La tragera de câștiguri au câștigat: Seria 1433 Nr. 19 K 200,000—, Seria 3332 Nr. 45 K 20,000—, Seria 120 Nr. 15 K 10,000—. Câte 2000 K au câștigat: S. 8 Nr. 33, S. 25 Nr. 24, S. 457 Nr. 48, S. 4859 Nr. 39; câte 1000 K: S. 1074 Nr. 41, S. 1402 Nr. 3, S. 1773 Nr. 2, S. 1883 Nr. 39, S. 2902 Nr. 24,

S. 3107 Nr. 12, S. 3156 Nr. 12, S. 3205 Nr. 3, S. 4329 Nr. 47, S. 4528 Nr. 26, S. 4528 Nr. 41, S. 4814 Nr. 7, S. 4859 Nr. 43, S. 4859 Nr. 44, S. 4859 Nr. 45, S. 4985 Nr. 11, S. 5443 Nr. 18, S. 5961 Nr. 25.

Celelalte losuri din seriile de sus câștigă câte K 328—

Losuri „Jó sziv“.

(Tragerea din 15 Maiu 1902).

Au câștigat: 30,000 K; S. 1816 Nr. 19; câte 2000 K: S. 267 Nr. 87, S. 789 Nr. 40 și S. 6744 Nr. 93; câte 1000 K: S. 2603 Nr. 44, S. 2734 Nr. 98 și S. 3348 Nr. 82; câte 200 K: S. 251 Nr. 50, S. 448 Nr. 83, S. 1125 Nr. 38, S. 1210 Nr. 55, S. 1744 Nr. 66, S. 2466 Nr. 73, și S. 4664 Nr. 79; câte 50 K: S. 250 Nr. 19, S. 430 Nr. 16, S. 495 Nr. 24, S. 1174 Nr. 86, S. 1459 Nr. 5, S. 1483 Nr. 9, S. 1641 Nr. 42, S. 1792 Nr. 99, S. 2868 Nr. 91, S. 3500 Nr. 63, S. 3719 Nr. 65, S. 3832 Nr. 58, S. 4366 Nr. 89, S. 4673 Nr. 85, S. 4782 Nr. 49, S. 4844 Nr. 3, S. 6416 Nr. 11, S. 6969 Nr. 35, S. 7257 Nr. 91, S. 7484 Nr. 16; câte 20 K: S. 447 Nr. 80, S. 542 Nr. 86, S. 2067 Nr. 89, S. 2882 Nr. 4, S. 2965 Nr. 100, S. 3110 Nr. 94, S. 3692 Nr. 40, S. 5343 Nr. 97, S. 5373 Nr. 92, S. 5608 Nr. 41, S. 6187 Nr. 21 și Nr. 22, S. 6248 Nr. 10, S. 6318 Nr. 10 și S. 7153 Nr. 30.

Mai departe au eșit la soști 2104 losuri cu câștiguri de câte 4 K.

Posta Redacțiunii.

Rugare. Institutele: „Beregsana“, „Buciumana“, „Buna“, „Făgețana“, „Furnica“, „Ligediana“, „Lugoșana“, „Reuniunea de împrumut în Iloa-mare“, „Schintea“, „Steaua“ și „Zlăgneana“ sunt prin aceasta din nou rugate să binevoiască a ne comunica conclusele ultimei adunări generale și în special modul cum s'a distribuit profitul net al anului 1901, ca astfel lucrările noastre statistice asupra băncilor române să fie cât se poate de exacte și complete.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 14 Maiu 1902.

Grâu de Bănat	prima per 50 kg. vinde	8-70— 9-05
„ „ Tisa	„ „ „ „ „	8-80— 9-25
„ „ Pesta	„ „ „ „ „	8-75— 9-15
„ „ Alba-reg.	„ „ „ „ „	8-75— 9-15
„ „ Bacica	„ „ „ „ „	8-60— 8-95
Secară	„ „ „ „ „	7-05— 7-25
Orz	„ „ „ „ „	5-75— 6-20
Ovės	„ „ „ „ „	6-70— 7-45
Porumb	„ „ „ „ „	4-90— 5—
Rapiță	„ „ „ „ „	— —
Untură de pore B-Pesta	„ „ „ „ „	— —61—
Slănină (clisă)	„ „ „ „ „	52—54—

Bursa de București.

Cursul din 14 Maiu 1902.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	97 ³ / ₄
„ „ internă 5%	„ „	—
„ „ 274 mil. 4%	„ „	85 ¹ / ₂
„ „ 1898 4%	„ „	84 ¹ / ₂
Fonciare rurale 5%	„ „	96 ¹ / ₂
„ „ 4%	„ „	85 ¹ / ₄
Sris. fonc. urb. București 5%	„ „	84—
„ „ Iași	„ „	78—

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 14 Maiu 1902.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v cor.	p. 100 k
5	Renta unit. Banenote, Mai, Nov., 16% dare	101-95	102—
5	„ „ arg. Ian., Iulie, 16% „	101-80	102—
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 2 G— v. c. 20% „	194—	194—
5	„ „ „ 1860 à fl. 500— „ 20% „	153-90	153-75
5	„ „ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	185—	185-75
—	„ „ „ 1864 à fl. 100— „ 20% „	254—	255—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	120-85	121—
—	„ „ Cor.	99-80	99-90
3 ¹ / ₂	„ „ de invest.	91-40	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur. scut. de dare	121-05	121—
4	„ „ Cor.	97-85	—
4 ¹ / ₂	Impr. C. ferate d. a. 1889, aur, „ „ „	121-20	120—
4 ¹ / ₂	„ „ „ „ 1889, arg. „ „ „	101-40	100-80
4 ¹ / ₂	„ „ „ „ 1876, aur. „ „ „	121-20	120—
—	„ „ ung. cu premii à 100 fl.	—	207—
4	„ „ p. regul. Tisei sc. de dare	163-25	164-50
4 ¹ / ₂	Oblig. ung. de regalii „ „ „	101-30	100-80
3	Impr. p. regul. Porții de fier	85-25	86—
4	Oblig. rurale croato-slavone	98—	98-50
4	„ „ ungară	98-65	99—
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	107-50	—
5	Obl. Soc. Temeș-Bega	97-50	97-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	106-50	—
3	„ „ sêrbesci à 100 fr.	—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	106-50	—
—	Impr. bulgar 1889	103-40	104—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	98-30	—
3	„ „ „ „ cu premii, 1880	—	—
2 ¹ / ₂	Banca austro-ungară	101-40	101-40
4	„ „ „ „	101-40	101-40
4 ¹ / ₂	Banca comer. ung. Pesta	103—	101-60
4 ¹ / ₂	Obl. com. ung., Pesta, amort.	105-90	106-25
4	„ „ „ „ 50 ani	98-05	101-50
4	„ „ Casei de păstr., cap., Pesta	101-30	96-75
4 ¹ / ₂	Inst. de credit fonciar ungar	98—	101-25
4	„ „ „ „	98-25	98-25
5	Banca hipotecară ungară	101-45	102-75
4 ¹ / ₂	„ „ „ „	102-25	102-75
4	„ „ „ „ cu premii	257—	127-50
4 ¹ / ₂	Casa de păstrare regnic. Pesta, 50 ani	97-50	98—
5	Albina, Sibiiu	—	102—
4 ¹ / ₂	Cassa de păstrare Sibiiu, em. IV.	—	101-50
4 ¹ / ₂	Inst. de credit fonciar Sibiiu, em. VI.	—	101-50
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	20-10	21—
	Credit, à fl. 100—	436-50	438—
	Clary, à fl. 40— v. c.	179—	—
	Soc. p. Navig. Dunăreană, à 100 fl. v. c.	550—	—
	Buda, à fl. 40—	200—	200—
	Pálffy, à fl. 40—	192—	190—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	57-75	60—
	„ „ ungară, à fl. 5—	30-15	31—
	Rudolf, à fl. 10—	84—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	240—	—
	Salzburg, à fl. 20—	79—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	274—	—
	Triest, à fl. 100— v. c.	250—	—
	„ „ à fl. 50—	429-50	—
	„Jó sziv“, à fl. 4—	—	11-25
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-39	11-39
	„ „ c. reg.	11-37	11-32
	Napoleon'd'or (20 frci sau 8 fl. v. a.)	19-12	19-11
	20 Marce germ. aur	23-55	23-55
	5 ruble rusești	—	—
	Bilete germ. 100 M.	117-45	117-47
	„ „ franc. 100 Fr.	93-60	95-65
	Ruble, bilete, 100	254-25	—
	Lei românesci, 100	—	95-40

Prețul per bucată

De vândare:

1 acțiune * * * * *

* * * * a institutului „Albina“.

Oferte se vor adresa la administr.
„Revistei Economice“.La cassa institutului „Bocșana“ se
află depuse spre vândare

5 acții dela „Bocșana“.

Se vînd cu condițiuni favorabile.

Informațiuni se pot cere dela
Direcțiunea institutului în Bocșan-
montană (Német-Bogsán). [2-3]

Irina Dietrich

(Sibiu, str. Pintenului 7).

absolventă a școalei comerciale din Laibach,
dă instrucțiune în stenografia germană și în
scrierea cu mașina de scris.

Tot aici se pot lua informațiuni asupra

Mașinelor * *

* * de scris,

sistem american, de prima calitate.

Aceste mașini se pot întrebuița la scrierea
în limba română, maghiară, germană și fran-
cesă, dau până la 12 copii simultane, au tipuri
legibile și multe alte avantagii.

→ Prețul K 360.— ←

The Standard Life Assurance Company

(„Standard“, societate de asigurare asupra vieții).

Fondată la 1825.

Guvernor: Principele Buccleuch and Queensberry. — Sediul: Edinburgh, 3 George Street. — Filiala
pentru Ungaria: Budapesta, str. Kossuth 4. — Reprezentanța pentru Transilvania și Banat: Sibiu, str.
măcelarilor 15, unde se pot adresa și se rezolvă corespondențe în limba română.

Venituri anuale . . . K 28.800.000.—

Averea societății . . . K 230.000.000.—

Profit împărțit . . . K 150.000.000.—

Asigurări plătite . . . K 478.000.000.—

Societatea „Standard“ contractează ori-ce asigurări asupra vieții, oferind garanții depline, împreună cu condi-
țiunile cele mai liberale și primele cele mai eține.

Extras din tablele de prime.

(Prime anuale (in Coroane) după un capital asigurat de K 1000.—).

Asigurări pentru cas de moarte.
(Primele se plătesc pîn' la moarte).

Etatea	Prima anuală	Etatea	Prima anuală	Etatea	Prima anuală
20	16-30	33	21-50	46	33-90
21	16-50	34	22-10	47	35-30
22	16-70	35	22-80	48	36-80
23	17—	36	23-50	49	38-30
24	17-30	37	24-40	50	39-80
25	17-70	38	25-20	51	41-50
26	18—	39	26-10	52	43-30
27	18-50	40	27—	53	45-30
28	19—	41	28—	54	47-30
29	19-50	42	29—	55	49-50
30	19-80	43	30-10	56	51-80
31	20-40	44	31-30	57	54-30
32	20-80	45	32-50	58	56-90

Asigurări pentru cas de moarte.
(Cu plata primelor limitată).

Etatea	Prima de plată de 10 ani	Prima de plată de 20 ani	Etatea	Prima de plată de 10 ani	Prima de plată de 20 ani
20	39-20	24-30	35	49-50	31—
21	39-50	24-50	36	50-50	31-70
22	39-90	24-80	37	51-50	32-50
23	40-30	25—	38	52-50	33-20
24	40-80	25-30	39	53-70	34—
25	41-30	25-70	40	54-80	34-90
26	41-90	26—	41	56-10	35-80
27	42-60	26-50	42	57-30	36-70
28	43-30	27—	43	58-60	37-70
29	44-10	27-50	44	60—	38-70
30	45—	28—	45	61-30	39-70
31	45-80	28-60	46	62-70	40-80
32	46-70	29-20	48	65-60	43-10
33	47-60	29-80	50	68-70	45-80
34	48-30	30-40			

Asigurări mixte.

(De plată în cas de moarte ori la
ajungerea unei anumite etăți).

Etatea	Suma asigurată se plătește în cas de moarte ori la etatea de ani			
	50	60	65	70
20	27—	20-60	18-80	17-50
22	29-10	21-70	19-50	18-20
24	31-50	22-90	20-50	19—
26	34-60	24-40	21-60	19-90
28	38-30	26-20	23—	21—
30	42-90	28-30	24-70	22-10
32	48-50	30-80	26-50	23-90
34	55-60	33-70	28-60	25-60
36	64-80	37—	31—	27-50
38	77—	41-10	33-90	29-70
40	94-30	46—	37-20	32-20